

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. VIII. Prudentia, ac dexteritas eius in iuuandis animabus; & quibus
medijs vniuersim ad id vtebatur

urn:nbn:de:hbz:466:1-42916

gerat se occasionibus, quas posset vitare: ei
eis enim lapsus eveniunt; non vero ex illis, qui
bus Deus illum immittit. Ad finem etiam ministri
sui examinet, quid egerit; & in quo limites
suos excesserit: ac denique poenam aliquam ad-
hibeat, & remedium in futurum.

C A P V T VIII.

P R V D E N T I A, AC D E X T E R I
tas eius in iuuandis animabus; & qui-
bus medijs uniuersim ad id
utetur.

a Matth. 10.
16.

b 2. Cor. 12.
16.

V R B merito Christus Domi-
nus noster Euangelicis suis o-
perarijs commendauit, vt in
commissis sibi ministerij
a prudentes essent sicut serpentes
& simplices sicut columba: eo
quod utrumque necessarium
esset ad proximos iuuandos absque iactura pro-
prij profectus, à serpentibus accipere debent pru-
dentiam, dexteritatem, & sagacitatem ad animas
Deo lucrandas, adhibentes omnia media ad id con-
ducentia, ita vt, si id opus esset, etiam (sicut Apo-
stolus fecit) b auctuti sint ad eas dolo aliquo sancto
capiendas. à columbis accipere debent simplici-
tatem & puritatem intentionis, mansuetudinem
& humilitatem, ac debitam innocentiam: vt hu-
manitate sua bonoque exemplo animas alliciant.
Hoc documentum exactissime Pater hic Balthas-
sar seruauit, lux enim coelestis in oratione sibi à
Deo

Deo cōmunicata, praeclara aliqua documēta me-
diaq; practicā illi inspirauit, quibus vtrunq; hoc
feliciter coniungeret. Quorum primum, & vel-
uti reliquorum fundamētum illud erat: vt in
agendo cūm hominib; purissima intentione
quæreret solum ipsum Deum, diuinamque eius
gloriam; illiq; placere, nulla ratione habita pro-
prij commodi, aut incommodi temporalis; nec,
an illi magni essent, aut parui; nobiles, aut igno-
biles; sed hoc solum attenderet, quod Deus D.N.
qui omnium curam gerit, & precioso suo sanguine
omnes redemit, eas ad ipsum Sanctā suā inspi-
ratione dirigeret, vt se in hoc ipsimē Christo cō-
formaret dicenti: c quem dat mihi Pater, ad me c Ioan. 6.
veniet; & eum qui venit ad me, non ejiciam foras: 37.
quia descendī de celo, non vt faciam voluntatem
meam, sed voluntatem eius qui misit me; ac propte-
rea dicebat, se, nec cūm pluribus, nec cūm alijs
agere velle, quām, quos Deus ad ipsum mitteret,
vt cum eis ageret; eoquē solo fine, vt illi placeret,
absque alio suo lucro: ad quod valde ipsum exsti-
mulabat Dei D.N. querela apud Malachāi, d quis d Malac. 1.
est in vobis. qui claudat ostia, & incēdat altare meum 10.
gratuitō quasi nullus aliquod obsequium in tem-
plo illo præstaret gratuitō, hoc est purē, vt illi
placeret, & ob animarū bonum, ed ob aliquod
lucrum & commedium proprium. Quare operam
ipse dabit ut tanta cūm puritate cūm suis pene-
tentib; ageret, vt ipsimē facile aduerterent, so-
lū Deum absq; alio humano respectu eum mo-
uere ad agendum cūm ipfis.

Ex quo proueniebat, vt se omnibus accommo-
daret, cūm quibus agebat, cuiuscunque tandem

F 5

illi

illi essent conditionis magni, aut parui: nec dignatus paruos, nec permittens cor suum maiorib adhærere: detestabatur autem illos Confessarios, qui authoritatē venantur ex poenitētibus, alligates se honoratiorib, & non vulgaribus. Quā agēd rationē vilem ipse, & nullius momenti apud Dei appellabat: qui (vt ait Sapiens) e pusillum & magnū fecit, & equaliter cura est illi de omnibus: nec vult pusillos contemni; nec tamen magnos negligi: sed id non ob temporalem magnitudinem, sed propter bonum animarum. Hinc etiam oritur, vt cū magnam seruaret Spiritus gravitatem: magna quoque exhiberet humanitatis & amoris indicia: quā ob rem tam magni, quam parui intimè eum diligebat, ac venerabatur. Non enim in hoc agendi modo aliud respiciēs, quam vt Deo placaret: eiusdem quodāmodo superioritatē secū gerebat, cum qua subiectiebat sibi omnē terræ grāditatē, quæ exigua alias est, si cum diuina cōparetur, quam ipse tanquam fidelis sui Domini minister in duebat. Et ipsi Magnates, cum quibus agebat (qui vt postea videbimus plurimi fuerunt) agnoscebant in eo adeō magnū spiritus superioritatem, vt ipsorū granditatē excederet: & re ipsa in eo haberet locū, quod alios docebat, dicens: tales nos esse debere, vt cū quibus loquimur, ita verē mutētur, vt à nobis discedentes, percutiāt pectora sua dicētes: verē filij Dei sunt isti, habētq; spiritum cælestē: & ita fatebātur omnes, qui cū illo agebat, non audētes corā ipso sermones vllos hui⁹ mudi miscere, nec rerū aliarū, quæ nō essent Dei. Et expectabant donec ipse tales sermones inchoaret: adeō libenter eum audiebant, & venerabantur.

EAN-

EANDEM superioritatē comitabatur magna spiritus libertas in agendo; non enim poenitentes suos diligebat amore aliquo imperfecto, cui carnale aliquid admiseretur; sed amore solius charitatis, & purissimi spiritus; non sibi, sed Deo diligebat; non querebat tēporale aliquod lucrū ab eis; nec oblata etiam instanter & importunè suscipiebat: ne sanctam suam libertatem lāderet: nullas priuatas & viscosas amicitias contrahebat, quae ipsi⁹ cor agglutinaret; quod liberū potius cōfervare volebat, vt illis relictis, liberē posset aliō se conferre, quādo id iuberet Obediētia: nec permettebat, alios ipsum imperfecto illo amore prosequi. quare cūm ab eis discederet, etiamsi graui ter absentiam illām ferrent: non tamen audebant, coram ipso, quantum eam sentirent, aperire: ac proinde neque illis ipse libertatem auferebat, a-gendi cum alio Confessario, aut Spirituali Patre, ex cuius conuersatione possent in spiritu profice-re: modō ne id facerent ex aliqua leuitate, aut inutili conuersatione: & de ipsis Confessarijs non benē sentiebat ipse, quos intelligebat, agrē ferre si eorum poenitentes alijs confiterentur; auferen-tes illis libertatem cum ijs agendi , cum quibus possēt proficere: quāratio videtur esse mod⁹ qui-dā captiuitatis, & nimi⁹ subiectiōnis. Imō ipse hāc ob causam spōte sua non exhibat ad Cōfessionale: ut ipst̄ poenitētes liberē possēt ad aliū Cōfessariū accedere, & liberius cōfiteri, quē fortē ob aliquē pudorēnō auderent ordinario Cōfessario aperire.

Q. A M V I S autē Zelus eius magnus esset, om-niumq. proximorū salutem desideraret: noderat tamē quod quādo Deus introducit seruos suos in cellam

cellam vinorum preciosorum, ordinat in eis charitatem: Ut, si amoris & Zeli vinum eos inebria: discretio & prudentia contineat, & moderetur. Quare valde prudenter non cum pluribus agebat, quam, sine sui spiritus detimento posset: Nec eò intendebat, ut multi illi essent; sed ut multum proficerent; & appareret in eis familiaritas & co: municatio cum ipso. dicebatque, non esse Instigati nostri tradere nos omnino proximis à dextera & à sinistra: sic enim facile cor nostrum sacerdazzare, & amittere spiritum suum; sed in pondera & mensura: cum ea scilicet moderatione, quæ se ita cum viro Spirituali compatitur, ut media non negligat orationis & profectus proprii: quis admodum in Instrumentis artificis ille visus eorum censetur bonus, qui acie eorum sit conformatus: nam si securis acies obundatur, etiam si tunc percutiat, nihil boni faciet, quæ tamen acutum vel una hora plus praestitisset. Nec melior Evangelicus operarius censetur, qui magnam homini copiam post se trahit; sed is, qui nihil Spirituali in se negligens, poenitentes facit magis proficere, etiamsi illi sint pauciores: hanc igitur ipse operam dabat, ut sui poenitentes in Dei seruitio proficerent, quisque iuxta proprium talentum: nemine autem incapacem iudicabat progressus, quin Sacramentorum usu proficere posset in relinquendis vitijs, prauisque moribus; & in veris solidisque virtutibus acquirendis: quamuis non omnes apti essent ad orationem mentalem, & internam recollectionem: ideoque non delectabatur inconditetur, nec libenter cum ijs poenitentibus agebat, qui ita in suo profectu sistere statuebant, ut satis fibi esse

esse existimaret, Sacramēta frequētare ad uitāda
peccata mortalia, nihil solliciti de vltiori in
virtutib. progressu: quem eius Zelum & Spiritū,
qui nouerat, nec vires in se ad eum sequendū sen-
tiebant, fugiebant illum. Multò igitur magis ipse
propēdebat ad agendū cū ijs, qui serio ad altiores
perfectionis gradus quotidie anhelarent: ad quos
iuandos singularia Dei dona habebat, multum-
que laboris in eorum profectum ponebat: dicens,
se non solum timere exactam rationem à se exi-
gendarum de defectibus eorum, qui suæ curæ essent
commisi; sed eam etiam, quæ exigetur de virtutib.
quas illi non fuerunt assecuti, eò quòd ipse
non benè illos instituisset.

DENIQ; E ob eam causam valdè conabatur
omnibus, quibuscum agebat, persuadere exerci-
tium propriæ abnegationis; & passionum, praua-
rumque propensionum mortificationem. Et ipse-
met ad id præstandum eos iuuabat, exercens eos,
nunc verbis ex instituto ad eos mortificando
tendentibus; nunc operibus, iubens eos facere a-
liquid contra propriam voluntatem: aut rei ali-
cui renunciare, eamq; abiucere, quâ ipsi alias ob-
lestatabantur. Habet autem singularem ad id
gratiā, quia vnumquemque ad viuum tangebat;
& in eo, in quo se ipsum vincere plurimū refe-
rebat: ita tamen iucundè, ac suauiter id faciebat,
vt nemo ei propterea esset offensus: sed potius
magis affectus, & cum maiori opinione, & aesti-
matione boni Spiritualis, quod ab illo accipie-
bant; ac proinde cum maiori desiderio iterum ad
eius pedes redibant. Quibusdam cum specie cu-
iusdam reprehensionis dicebat: si ego id cum alio
fecissem

fecisset, quod feci tecum, iam ille magnos progressus fecisset. alias vero simpliciter dicebat: consumamus tempus, quod est valde preciosus ijs, qui benè eo vtuntur. quod tali modo dicebat ut audiens sentiret cor conpunktum, & ad torporem excutiendum propensum. Sed hoc ipso medio adhuc clariūs vtebatur cum ijs, quos expulsis velis ad perfectionem contendere videbas cooperabatur enim D. N. in illis exstimulatis, ut simul etiam eos probaret: nam exercitiae actus orationis absq; mortificatione, aut sunt illusiones, aut non diu durant. Omnibus autem sudebat, ut conarentur se ipsos in ea re vincere, quā maiorem sentirent repugnantiam; & conuersationes, visitationes, & mores aulicos, vestesque superfluas moderarentur, accommodantes se ad id omne, quod humilitati, honestati, ac decen-
tiæ sui status magis esset conforme: nominatim verò, ut in occasionibus, humiliationis & opprobrij, & patientes se ostenderent, & linguam continerent: nā tales iactus & occasionses esse, in quibus animæ plurimū lucrātur, & ex sua miseria excūtare oprandas illis esse, quēadmodū mercatores huiusmodi oportunas occasiones optāt, & querunt ut suas fortunasaugeant. Et hac ratione illo sexstimulabat, ac præparabat, ut libēter & cū fructu, ac sine excusationibus acciperent ipsius monita, & aspera illa ac difficultia, quibus eos, ut benè mortificati, ac probati euaderent, exercebat.

NEC rāmen ipse doctrinā hanc & monita, quē alijs dabat, negligebat: sed exēplo suo potius preibat, non solū se ipsum mortificando, sed etiā liberenter acceptādo mortifications, in hac cū proximis

ximis familiaritate occurrétes: & gaudebat, cùm occurreré: vt hoc exéplo eos existimaret, ad libenter similes occasionses amplectendas: vt ita in perfectione cresceré, sicut ipse ex eis proficiebat. Omniū, quæ in hoc capite retulimus, præclarissima exépla videre licebit, cùm referentur particula ria, quæ gesit in varijs locis, in quibus fuit.

C A P V T I X.

MAGNVM FRVCTVM FACIT

*Abulæ in multis personis inse-
gnis virtutis.*

VONIAM Deo D.N. (cuius a sapië- A N N O
tia attingit à fine usque ad finem fortis 1559.
ter, & disponit omnia suauiter) omnes a Sap. 3.1.
omnium prouinciarum, ciuitatum, ac
locorum Ecclesiæ, & totius mundi
spirituales necessitates sunt notæ; imò & ipsa ta-
lenta ac facultates Operariorum suorum Euāge-
licorum perspectas habet: solet particulari suā
proudētia eos in diuersas partes mittere, ad mes-
sem animarū colligendā: assignando vnicuiq; il-
lorū locū, ex quo possit copiofiorem fructū colli-
gere: & ipsem amplius prospicere: quāvis inter-
dum ex occultis suis iudicijs alteri horū, interdū
alteri plus attendat. In quem modū, post aduentū
spiritus Sācti, assignauit vnicuiq; Apostolorū Re-
gionē ac Prouinciā, ubi esset Euāgeliū prædicatu-
rus: S. Petrus missus est Romā; S. Ioannes in Asiam;
S. Iacobus in nostrā Hispaniā; alij ad alia regna &
in signes ciuitates, in quibus magnū fructum col-
legerunt, magnosq; labores subierūt, seminantes
eam semētem, quæ postea per alios discipulos, eō
perue-